

Obrazložitev priznanja KIS za leto 2019

Dr. Nini Batorek Lukač, dr. Martinu Škrlepu, dr. Urški Tomažin ter dr. Marjeti Čandek Potokar

ZS podeljuje priznanje ZS KIS v letu 2019 skupini mlajših raziskovalcev za opus devetih znanstvenih člankov objavljenih v letu 2019 in nosilki projekta dr. Marjeti Čandek Potokar za pridobitev, koordinacijo, izvedbo ter mednarodno odmevnost H2020 projekta TREASURE.

Obrazložitev in opis dosežka

V letu 2019 so uspešno zaključili štiri letni raziskovalni projekt TREASURE, prvi H2020 raziskovalni projekt na področju kmetijstva in hrane, ki ga je pridobila in vodila slovenska raziskovalna organizacija. V projektu je sodelovalo 24 partnerjev iz 9 držav.

Predmet raziskav projekta so bile evropske lokalne pasme prašičev in njihovi proizvodni sistemi. Poudarek je bil na dvajsetih evropskih lokalnih pasmah prašičev, ki so bile doslej premalo ali neizkoriščene, med njimi tudi slovenski krškopoljski prašič. V projektu so naslovili fenotipsko in genetsko karakterizacijo teh pasem, njihovo proizvodnost v različnih agro-klimatskih razmerah in sistemih reje, okoljski odtis, mesne produkte, potrošniške vidike, strategije trženja ter ekosistemske vidike reje lokalnih pasem.

Rezultati projekta so odgovor na pričakovanja potrošnikov glede večje kakovosti in regionalno identiteto izdelkov ob upoštevanju razvoja lokalnih kmetijskih dejavnosti. Pomemben rezultat projekta je tudi ohranjanje lokalnih pasem z njihovo večjo uporabo v reji ter drugačna paradigma prašičereje, ki sledi globalnim ciljem trajnostnega razvoja (t.j. okolje, dobrobit živali, kakovost proizvodov, ekosistemske storitve).

Skupno so člani projektne konzorcija iz raziskav, ki so potekle v okviru projekta, objavili več kot 100 člankov ali prispevkov na konferencah ter izdali knjigo. Mlajši člani ekipe KIS so samo v letu 2019 kot prvi avtorji objavili 4 znanstvene članke in kot soavtorji sodelovali še pri 5 znanstvenih člankih.

Projekt je Evropska komisija prepoznala kot primer uspešne prakse raziskav EU. (https://ec.europa.eu/research/infocentre/article_en.cfm?artid=50585).

Pomen dosežka za znanost in raziskovalno delo na KIS

Nagrajenci so nedvomno uspeli doseči prepoznavnost in širiti pomembnost reje avtohtonih pasem prašičev preko številnih znanstvenih člankov, dogodkov ter intervjujev v domačih in tujih medijih.

Uspešno koordiniranje in publiciranje v projektu projekta H2020 TREASURE je Kmetijski inštitut Slovenije na tem področju dodatno umestilo na zemljevid priznanih raziskovalnih institucij v Evropi. Znanstveni dosežki sodelujočih raziskovalcev in koordinatorice odmevajo in prispevajo k prepoznavnosti raziskovalne skupine, ki se z dosežki nedvomno umestila kot pomemben in zaželen partner v raziskovalnih in razvojnih konzorcijih.

Opomba

Dr. Meta Čandek Potokar je glede na njeno vodenje ZS in projekta TREASURE zaprosila za svojo izločitev iz priznanja. Ostali člani ZS smo bili mnenja, da so dosežki projekta TREASURE pomembni ter rezultati in vloga vseh sodelavcev izjemni in se soglasno odločili za podelitev priznanja.